

# MÄÄJ PALKINTOTUOMARIMATERIAALI

20.8.2025

# HAKU

- ▶ Jäljettömän maaston haku pyritään arvostelemaan aina. Haku pitää arvostella vähintään jommassa kummassa erässä.
- ▶ Arvioidaan koiran tehokkuus löytää maastosta yöjäljet.
- ▶ Jos hakua ei voida arvioida, merkitään viiva (-)
- ▶ Erittäin lyhyestä kylmästä hausta voidaan antaa enintään 8 pistettä. Enimmäispistemäärää tulee antaa vain poikkeustapauksissa ja koiran ansiokkaasta työstä.
- ▶ YT-päivien kommentti: Ei voida antaa mitään tarkkaa aikaa vaan pitää ottaa huomioon millaisia hakulenkkejä koira tekee. Tärkeää selvittää mitä koira tekee hakulenkkin aikana jos ajo lähtee nopeasti. Liian itsenäistä koira ei saa rankaista pisteissä. Lyhyttä kylmää hakua ei voi määritellä minuuttimääräisesti kovin tiukasti.

# HAKU

- ▶ Muista! Sääntöjen mukaan 5-6 pistettä tarkoittaa hyvää hakua.
- ▶ Jos haku ei johda ajoon
  - ▶ Täydellinen tyhjä haku enintään 3 pistettä. Vaatii erinomaista työskentelyä.
  - ▶ Hyvä/tyydyttävä haku 2 pistettä.
  - ▶ 1 piste välttävästä, tai huonosta hausta.
  - ▶ 0 pistettä annetaan ja koira suljetaan, jos koira kieltäytyy hakemasta.
- ▶ Koiraa ei kytketä haun aikana!
  - ▶ Esim vaihdetaan maastoa koska riistaa ei löydy.
  - ▶ Ainoastaan kohtuuton häiriö/vaaratilanne oikeuttaa kytkemiseen.

## 20. Haun laajuus ilman yöjälkeä

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen mikä on hyvä tai huono.

5 = erittäin laajahakuinen, ei pidä yhteyttä

4 = laajahakuinen

3 = keskinkertainen, normaali hakulaajuus

2 = hakee ryhmän läheltä

1 = ei hae itsenäisesti

- ▶ Jäljettömän maaston haku pyritään arvostelemaan aina. Haku pitää arvostella vähintään toisessa erässä.
- ▶ Hakua arvosteltaessa tulee ottaa huomioon koiran tekemien hakulenkkien laajuus.
- ▶ Huomioi arvostelussa lisätietoihin merkityt numerot
- ▶ Lisätiedot kohta 20: haun laajuus ilman yöjälkeä, 2 = tyydyttävää hakua = hakee ryhmän läheltä, jolloin pisteissä pitää näkyä lähihakuisuus ja ominaisuuspisteitä voidaan antaa normaalisti enintään 4.
- ▶ Koiran tehdessä erinomaista hakua, se lähtökohtaisesti on laajaa (20. 4=laajahakuinen)

# HAKU

- ▶ Erinomainen (10-9) Hakee järjestelmällisesti ja itsenäisesti. Pystyy nopeaan riistan löytöön
- ▶ Erittäin hyvä (8-7) Määrätietoinen, Pitää säännöllisesti yhteyttä
- ▶ Hyvä (6-5) Pitää tyydyttävästi yhteyttä
- ▶ Tyydyttävä (4-3) Umpimähkäinen, yhteydenpito satunnaista
- ▶ Välttävä (2-1) Suppeahakuinen, ei kykene omaan haku työskenntelyyn
- ▶ Hylätty (0) Kieltäytyy hausta

# ETENEVYYS JA YHTEYS AJETTAVAAN


- ▶ Ajon on oltava riittävän nopea ja sujuva.
- ▶ Erinomainen (5) Yhteys riistaan erittäin hyvä, pääsääntöisesti alle 3 min (ajoeläin nähtävä, huomioitava ajon luonne ja ajoeläin)
- ▶ Erittäin hyvä (4) Yhteys riistaan hyvä, yhteys riistaan alle 10 min (ajoeläin nähtävä, huomioitava ajon luonne ja ajoeläin)
- ▶ Hyvä (3) Kykenee pitämään riistan jatkuvassa liikkeessä ja ajoa on miellyttävä seurata (myös kohdissa ERI ja EH)
- ▶ Tyydyttävä (2) Hidasta tai epämääräistä, jolloin ajosta saa katkonaisen kuvan
- ▶ Välttävä (1) Ajon yleisilme on hyvin katkonaista Jäljettömän maaston haku pyritään arvostelemaan aina. Haku pitää arvostella vähintään toisessa erässä.

# ETENEVYYS JA YHTEYS AJETTAVAAN

- ▶ Erän alussa saadut näköhavainnot eivät saa vaikuttaa etenevyys / yhteyspisteisiin, vaan ajon tulee olla jatkunut riittävän pitkään (> 15 min), jotta voidaan yhteys todeta.
- ▶ Liian nopea tai hidas ajovauhti ei ole toivottavaa ja sen pitää näkyä pisteissä.
  - ▶ Ei pidä sekoittaa rauhalliseen tai määrätietoiseen ajotapaan.
- ▶ Kommentit YT-päiviltä: 4-5 pistettä vaatii näköyhteyden mutta kokonaisuus ratkaisee
  - ▶ 4-5 pistettä vaatii myös sujuvan ajon.
  - ▶ Koira ei voi saada hyviä pisteitä jos suurin osa ajoa on hukkaa vaikka näköhavaintovaiheessa koira on lähellä ajoeläintä.



Tutkan käyttö arvostelun tukena

- 
- ▶ Mihin kaikkeen tutkaa voi käyttää kokeessa apuna?
  - ▶ Ajominuutit
    - ▶ Tuomarihukan välttäminen
    - ▶ Merkkkaus: Miten tutkalla otetut minuutit merkataan? Jos joka viides minuutti soitetaan tutkaan neljä kertaa niin paljonko maastokorttiin tulee tutkaminuutteja?
  - ▶ Haku
    - ▶ Hakumatkojen mittaaminen
    - ▶ Haun peitto maastossa



## ▶ Yöjälki

- ▶ Tutkalta voidaan todeta milloin yöjälki alkaa joko äänen tai koiran käyttäytymisen perusteella
- ▶ Mahdollinen äänenanto yöjäljellä (kuultava myös korvalla)
- ▶ Yöjäljellä työskentely ja kuljettu matka
- ▶ Ajon alkaminen (täytyy aina kuulla ilman tutkaa)

## ▶ Haukku


- ▶ Kuuluvuus metreissä maaston eri kohdissa
- ▶ Ominaisuuksia ei saa arvostella puhelimen välityksellä

## ▶ Ajovarmuus

- ▶ Mahdollisiin ongelmatilanteisiin (jäljen kertaaminen, paikallaan haukkuminen yms) pystyy puuttumaan nopeammin

- 
- ▶ Etenevyys ja yhteys ajettavaan
    - ▶ Oikeanlaisella sijoittumisella maastoon voi saada mahdollisia näköhavaintoja helpommalla
  - ▶ Yhteistyö
    - ▶ Etäisyyden arviointi

# Uusi Eläinten Hyvinvointilaki

- 
- ▶ Uusi Eläinten Hyvinvointilaki astui voimaan tammikuussa 2024
  - ▶ Jokaisen palkintotuomarin kannattaa lukea pääkohdat Kennelliiton sivuilta
  - ▶ Pääkohdat:
    - ▶ Veden tarjolla oleminen/Juottaminen Esim alkukauden lämpimissä kokeissa
    - ▶ Kuljetuskoppien koko/käyttö
    - ▶ Koiran rankaiseminen on ollut ja tulee olemaan kiellettyä Kennelliiton alaisissa tapahtumissa
    - ▶ Ajokokeet on metsästyslain alaisia kokeita
    - ▶ **Tulee ottaa myös huomioon ajoeläimen hyvinvointi.** Esim karppakeli joka ei kannata riistaa, mutta kantaa koiran.

# Pätevyyden ylläpitäminen

- ▶ Säännöt eivät ole muuttuneet joten kahden vuoden sääntö on voimassa. Uusimmasta sääntökirjasta puuttuvat liitteet mutta ne voi käydä tarkistamassa SML:n sivuilta
- ▶ Arvostelu- ja palkintotuomareiden velvollisuus on pysyä ajan tasalla tuomarehtävien hoidossa, jotta heille voitaisiin antaa uusia tehtäviä. \* Heidän on toimittava tuomarina, osallistuttava jatkokoulutustilaisuuteen tai toimittava ko. koelajin kilpailijana kahden viimeisen vuoden aikana. \* Tuomareiden pätevyyksien tarkistaminen kuuluu koetoimikunnalle ja kokeen ylituomarille. Sivu 47 säännöt SML-sivuilla. Liite 16.  
<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/maaj-ajokokeen-saannot-ja-ohjeet>